

Natuurreservaten

Zuiderkempen

Jaargang 6
driemaandelijks tijdschrift
april 2000 Nr. 1

De vreugde en pijn van het groeien

Al de heisa rond 1 januari 2000 is al lang vervlogen. 1 april is minstens even belangrijk. Niet zozeer vanwege de mogelijkheid tot grappen en grollen. Neen, op 1 april zien we steevast onze eerste zwaluw. En dit jaar was het niet anders. De lucht was blauw, er woei een oostenwind, de zon was er, en plots,... kliefde door de lucht dat kleine bolleke pluimen. En al maakt één zwaluw de lente niet, de tiiftjaf is al weken paraat, het broedseizoen van onze gevederde vrienden kan officieel van start gaan. De kettingzagen worden stilgelegd, de hooikeerders worden al afgeborsteld en op punt gesteld. En de Zuiderkempense reservaten groeien. De kleine eilandjes versmelten stilaan tot een mooi geheel. We kunnen op enkele plaatsen al echt werken aan het beheer van een landschap. Grote aaneengesloten blokken natuur, in plaats van kleine juweeltjes in een voor de rest verloederde omgeving. Het dient gezegd, het noodzakelijke beheer wordt er niet makkelijker op, maar dank zij de WEPplus-werkploeg (Werk Ervarings Projekt) en de ploeg van Strategisch Plan Kempen, wordt er toch dagelijks weer een stukje natuurpracht hersteld of behouden. Die werkploegen zijn een echte must. Met vrijwilligers alleen is het allemaal niet meer haalbaar. Toch is ook dat vrijwilligerswerk een absolute onmisbare peiler van de Natuurreservaten v.z.w.- werking. En er is voor elk wat wils: een handje toesteken bij de Open Natuurdagen of bij een of ander optreden, de scholenwerking, bestuurstaken opnemen, wandelingen leiden, fotograferen of... actief deelnemen aan het beheer van de reservaten.

Elk reservaat in onze regio Goor-Asbroek, Langdonken, Netevallei-Schaapwees, Roost-Craeywinckel, Steenkensbeek en sinds kort ook het Elsschot-Varenbroeck hebben stuk voor stuk enkele zeer enthousiaste, overtuigde en niet afgevende conservators aan het roer. Gesteund door de werkploegen brengen zij er op het terrein heel wat van terecht. En toch... er is nog veel meer mogelijk! De conservators voelen zich namelijk een beetje eenzaam in hun reservaat. Eerst en vooral is er het uitstippelen van het beheersplan. Wat doen we wanneer en waar? Dan is er de uitvoering. Op de werkdagen voor vrijwilligers komt eigenlijk te weinig volk opdagen. En dan is het hem niet in de eerste plaats te doen om 'werk'volk te ronselen. Veel volk op de werkdagen betekent dat er achter die ene conservator nog veel meer mensen met het reservaat actief bezig zijn. De conservator is op dat moment maar de organisator, de coördinator van het hele gebeuren.

We willen dit jaar de vrijwilligerskernen rond de reservaten vergroten. In de loop van het najaar zullen we het Trichelbroek (Laakdal), een van onze nieuwe én schitterende reservaten in de kijker stellen. Ook Goor-Asbroek (Westmeerbeek-Herselt) komt op het voorplan. We zullen dit doen met info-avonden en wandelingen. In een volgend nummer van ons tijdschrift lees je er meer over. Kijk alvast eens in onze werkkalender, de conservators verwachten je!

Uit de Reservaten

De Langdonken

Slijk aan de laarzen.

Misschien heeft u, beste wandelaar, ook wel gezien dat de wegen in de Langdonken zo goed als onbegaanbaar zijn. Bij houtkap dienen de gekapte bomen nu eenmaal ook weggevoerd te worden. En aangezien het deze winter bijzonder nat was, werden de wegen niet gespaard. Nu het lentezonnetje de beslijkte paden stilaan opdroogt, zijn we begonnen met het herstel. De centrale dreef is bijna klaar, de andere wegen komen binnenkort aan de beurt. Geen paniek dus. Het dennenbos is gekapt, nu is het opruimen van takhout de belangrijkste bezigheid van de werkploeg. Uiteraard kunnen vrijwilligers op de werkdagen ook hun takje bijdragen. Dan volgt het grondig afharken en worden enkele plagwerken uitgevoerd en dan... zal de heide, het doel van ons beheer op die gronden, ongetwijfeld massaal ontkiemen, en met de heide komt ongetwijfeld de boompieper, misschien de nachtzwaluw en wie weet wat nog allemaal voor fraais.

De waarheid komt uit een kindermond.

Ons natuurbeheer in de Langdonken wordt nauwlettend in de gaten gehouden. Zo kregen we links en rechts kritiek omdat we enkele hectaren dennen- en sparrenbos kaptten. Uitleg gegeven, tekeninkes bij gemaakt, verteld dat we niet per definitie tegen dennenbos zijn, maar dat we hier voor andere natuurwaarden kiezen, gezegd dat in Herselt nog relatief veel dennenbos is,... Het onbegrip bleef bestaan. Vragen als 'Waar zijn nu die arme eekhoorntjes naar toe? Waar slapen nu de ransuilen?' bleven maar komen.

Onlangs kwam een klas uit het Leuvense met kinderen van 7 jaar mee takhout opruimen. De conservator vertelde over de beheerswerken, over het omzetten naar heide met kansen voor boompiepers en nachtzwaluwen. Hij zei dat ook de eekhoorntjes die hier in het dennenbos zaten nu uitweken naar andere bossen. En misschien zitten er nu in de Langdonken zelfs enkele eekhoorns minder. Maar eekhoorns zitten er nog in andere dennenbossen, in tuinen,... eekhoorns zijn er nu eenmaal veel meer dan boompiepers. Toen zei de conservator: 'Wij zijn niet tegen eekhoorns hoor, er zullen heus nog wel eekhoorns in de Langdonken zitten'. 'O, maar ik begrijp het' zei het kleine meisje 'jullie werken voor boompiepers én voor eekhoorns!'

Voor sommige volwassenen is deze redenering blijkbaar te moeilijk!

Roost en Craeywinckel

Wij 'kempenaars' zijn meestal niét zo gul met gelukwensen. Wij zijn nogal voorzichtig met die dingen, maar toch doet het ons goed als we eens een complimentje krijgen. Zoals: "De Roost is een pareltje van een moerasgebied aan het worden! .. Dat mos en die varens op overhangende bomen en boomstronken vind ik puur natuur! .. Zoveel bloemen en waterplanten! .. Als we hier rustig door wandelen zien we bijna altijd reeën!".... En nog meer van die schouderklopjes mochten we de laatste tijd ontvangen; ja dat doet deugd. Het geeft ook aan dat we goed bezig zijn en dat de toegankelijkheid van een gebied niet perse schadelijk is voor de natuur.

Wij willen van onze kant de bezoekers dan ook laten weten dat we hun discipline waarderen. We stellen vast dat er minder verstoring is, dat de honden aan de leiband worden gehouden of thuis gelaten. We merken dat er stilaan meer respect is voor de natuur en voor ons werk. Toch zijn er enkele spijtige voorvallen zoals: beschadiging en wegnemen van infoborden waarvan de sporen nog niet helemaal zijn weggewerkt. Maar we gaan in ieder geval samen de goede kant op.

Netevallei - Schaapwees

Begin dit jaar is Staf, onze aankoper van dienst, nog eens flink tekeer gegaan in de Netevallei. In het gedeelte van het valleigebied gelegen tussen de Grote Nete, de ring rond Bergom en de Provinciebaan werden 14 hectare natuurgebied aangekocht en 2,5 hectare in huur genomen. Het grootste deel van de aangekochte natuurgonden zijn mooie elzenbroekbossen met dotterbloemen, speenkruid, veenmossen en verschillende soorten zeggen.

Ook een grote vijver en ongeveer 4 hectare natte hooilanden maken deel uit van de nieuwe aankoop. In het voorjaar zal er een eerste inventarisatie van het gebied plaatshebben. Ook zal er een begrazingsblok van meer dan 3 hectare natte hooilanden worden afgerasterd. Enkele vaarzen van een landbouwer uit de streek hebben reeds interesse laten blijken voor een extensieve begrazing van dit blok.

Met deze nieuwe uitbreiding erbij beheert onze afdeling nu bijna 50 hectare natuurgebied in de vallei van de Grote Nete.

Het Goor-Asbroek

Op zondag 28 mei wordt het bewegwijzerd wandelpad 'Het Goor-Het Asbroek' geopend.

Ons reservaat Het Goor-Asbroek ligt in de vallei van de Steenkesbeek of Asbroekloop op het grondgebied van de gemeenten Herselt en Hulshout en op wandelafstand van zowel het centrum van Herselt als dat van Westmeerbeek. We beheren in dit reservaat meer dan 30 ha; bossen, weide, hooilanden en moerassen. Onder het motto "Natuur voor iedereen" kozen we ervoor van een wandelpad te bewegwijzeren langs de mooiste plekjes van dit natuurgebied.

Op zondag 28 mei zal na een openingswoordje van onze voorzitter, de Burgemeester van Hulshout en de Schepen van Milieuzaken van Herselt het wandelpad ingewandeld worden. Het wandelpad dat ongeveer 4.5 km lang is, is bewegwijzerd en het kan zowel in Herselt als Westmeerbeek worden begonnen.

De wandeling begint en eindigt aan taverne "De Gasterij" te Westmeerbeek langs de weg naar Herselt. Een gratis drankje krijg je er bij deze opening bovenop.

Wij hopen U allen te mogen begroeten op zondag 28 mei om 13.30 uur.

Het Goor

Het voorjaar is zowat de dode tijd in het Goor, zeker wat beheer betreft. Dit om de tientallen eendennesten te sparen, die ongeveer overal op het terrein terug te vinden zijn. Ondanks het feit dat het meestal "soepeenden" zijn, gunnen we ook hen een rustige tijd om hun kroost uit te broeden en groot te brengen. De term "soepeend" wordt wat lacherig gebruikt om kruisingen van de Wilde Eend met allerlei tamme eendenrassen aan te duiden. Daarnaast hebben we natuurlijk de normale broedvogels (Rietgors, Blauwborst,...) die de rustpauze in het beheer zeker zullen appreciëren.

De Steenkesbeek

Ook dit voorjaar hebben we weer de JNM op bezoek gehad. Hun werkkamp tijdens het krokusverlof kwam ons net goed uit. Wij zijn namelijk zinnens om een afgesneden meander van de Nete terug uit te graven, en daarvoor moet het oppervlak natuurlijk eerst boomvrij gemaakt worden. Met gebundelde krachten hebben de JNM en onze terreinploeg hier flink werk van gemaakt. Laat de kraan nu maar komen!

Weekendhuizen

Weekendhuizen', een woord waarbij vele politici huiveren. Inderdaad, na 30 jaar uitdoofprincipes, vonnissen, afkoopregelingen, is er op het terrein nog zo goed als niks gebeurd. De aantasting van de schaarse open ruimte, het vernietigen van unieke biotopen, de verminking van ons landschap blijven onverminderd voortduren. Ook onze Zuiderkempense reservaten, met de Langdonken in Herselt als trieste koploper blijven er niet van gespaard. Ook dit probleem mag ons niet onberoerd laten. We werken momenteel aan onze visie op heel de zaak en... we willen constructief werken aan een oplossing. Je leest verder in dit nummer meer hierover.

Open natuurdagen 2000

De natuur laat van zich horen!

Natuur gaat over geuren en kleuren, soms ook over smaken en voelen, maar zelden over geluiden. En toch zijn geluiden in de natuur juist zo belangrijk. Natuurreservaten vzw en het Ministerie van de

Vlaamse Gemeenschap, afdeling Natuur kiezen dit jaar voor het thema 'natuurgeluiden' tijdens de Open Natuurdagen van 21 en 28 mei. Als tweede samenwerkingspartner laat KAV zich dit jaar van haar natuurlijkste kant zien.

Een nieuw geluid.

Dit jaar staat het exclusieve samenwerkingsverband met KAV (christelijke arbeidersvrouwenbeweging) in de kijker. KAV is een ideale samenwerkingspartner omdat zij doorheen de jaren reeds verschillende acties voerde om haar 180.000 leden te overtuigen gezond en milieuvriendelijk te verbruiken. Duurzaamheid vormt de rode draad van de vele programma's en acties die de KAV realiseerde. KAV roept haar leden op om actief deel te nemen aan de eerste OPEN NATUURDAG van zondag 21 mei. Daarnaast zijn er op dinsdag 23 en donderdag 25 mei exclusieve natuurexcursies gepland voor de plaatselijke KAV-afdelingen. Uiteraard kunnen alle geïnteresseerden ook nog terecht op zondag 28 mei, de tweede 'Open Natuurdag' van Natuurreservaten vzw.

Open Natuurdagen.

Ieder jaar wanneer de natuur getooid is in al haar lenteprijs, organiseert Natuurreservaten vzw de OPEN NATUURDAGEN. Dit jaar nodigt de vereniging iedereen uit in meer dan 200 natuurgebieden. We zetten onze oren extra open tijdens de vele evenementen, excursies en wandelingen. Het thema is dan ook 'De natuur laat van zich horen!' En wie wil er nu niet van de natuur genieten? Na een week hard werken, vaak gekoppeld aan de nodige stress, smakt iedereen naar de nodige rust en ontspanning. Voor velen is de natuur dan ook de ideale piek. De natuur ontspant en doet ons genieten van al datgene wat we kunnen bewonderen, opsnuiven of horen... zoals het gefluit van vogels, het gezoem van bijen en het gekwaak van kikkers?

Ongewenste geluiden.

Meer en meer worden de natuurlijke klanken overstemd door storende omgevingsgeluiden. Toenemende verstedelijking, transport en luidruchtige recreatie zijn de oorzaak van steeds minder 'stille' gebieden in het dichtbevolkte Vlaanderen. In diverse Europese landen bakent de overheid 'stiltegebieden' af. In deze gebieden ontbreken 'gebiedsvreemde' geluiden. De verschillende natuurgeluiden kunnen we zo beter horen, van het stille ritselen van bladeren tot het hoge geluidsniveau van een kwetterende vogelkolonie. Enkele grotere natuurgebieden in Vlaanderen, zoals het Nageven en het Altenbroek, profiteren mee van de stilte en de rust door hun ligging naast Nederlandse Stiltegebieden.

Een stiltebeleid voor Vlaanderen.

Natuurreservaten vzw ijvert voor een volwaardig beleid rond stiltegebieden in Vlaanderen. Dit impliceert een goede afstemming van het beleid van de Ruimtelijke Ordening met het natuurbeleid. En wanneer de natuur van zich laat horen, dan mogen de beleidsvoerders de oren spitsen? Met de gemeenteraadsverkiezingen voor de deur, gaat er dit jaar heel wat aandacht naar het lokale beleidsniveau. Hoe is het in onze gemeenten met het natuurbeleid gesteld? Is er een goede afstemming van de Ruimtelijke Ordening en het natuurbeleid? Horen gemeentebesturen de noodkreet die de natuur uitzendt?

Van harte welkom op 21 mei op de Open Natuurdagen 2000!

Natuurreservaten vzw-Afdeling Zuiderkempem organiseert naar trouwe gewoonte de Open Natuurdag in het kasteel 'Ter Borcht' in Westmeerbeek!

Natuurfotograaf

Staf De Roover, fervent en fantastisch natuurfotograaf, zal de Langdonken het komende jaar uitvoerig in beeld brengen. Op vastgestelde plaatsen zal hij regelmatig dia's nemen. Zo kunnen we later zien hoe het was en hoe het geworden is. Ook zullen er een aantal detailfoto's van interessante fauna en flora genomen worden. Staf houdt van insecten allerhande. Over de Langdonkse insecten beschikken we over weinig fotomateriaal, dit zal nu snel veranderen. Onnodig te zeggen dat we hier een schat aan visuele gegevens zullen vergaren. Later zal alles in een archief bewaard worden. Uit dit archief kunnen we dan illustratiemateriaal putten. Wie Staf kent weet dat er heel wat uurtjes in de Langdonken zullen gesleten worden. De steun van zijn assistente José Craenen zal onontbeerlijk zijn. Een schitterende dia-avond over de Langdonken ligt ongetwijfeld in 't verschiep. Staf en José, nu al hartelijk bedankt voor het mooie werk dat komen zal!

Exotische Toestanden

Na de eland, de Indische waterbuffel, de Nijlganzen, nu ook Afrikaanse antiloopt en Vietnamese hangbuiszwijnen in de Langdonken gesignaleerd. Inderdaad de Langdonken is blijkbaar een geliefd terrein voor allerlei 'vreemde' dieren. Houthakkers schrokken zich bijna een bult toen ze een groot zwart dier uit het schaamtout zagen opduiken. Een van die twee kappers begint nog steeds te beven als er over gepraat wordt. Het waar gebeurd verhaal van de grote zwarte antiloopt was geboren. Een wandelaar zag een klein zwart zwijntje het moeras in duiken. Op zoek naar een soortgenoot waarschijnlijk... De introductie van de Europese wolf in de Langdonken is wellicht het overwegen waard...

Charlie in de Grote Nete

Op zondag 23 januari ontdekte een wandelaar een zeehond in de Grote Nete te Westerlo. Deze verwittigde het Natuurhulpcentrum van Opglabbeek, die onmiddellijk met een ploeg ter plaatse kwam. Het bleek om een eerstejaars gewone zeehond te gaan die duidelijk mensen herkende en er zelfs naar toe kwam. Op advies van dhr. Tavernier, een zeehondenspecialist van het Instituut voor Natuurwetenschappen, werd besloten om het dier proberen te vangen. Met een grote schepzak was dit vlug geklaard. Het dier werd overgebracht naar het zeehondenopvangcentrum 'Sea Life' in Blankenberge, Charlie bleek gezond. Na enkele weken flink eten mag de zeehond terug de vrije natuur in.

De jonge zeehond droeg een merkteken in zijn staartvin. Het dier was voor het eerst gevonden op 19 juli 1999 op het Duitse waddeneiland Spiekeroog. Hij woog toen amper elf kilogram en was zijn moeder kwijtgeraakt. Het mannetje kreeg de naam Charlie. Op 24 augustus werd hij vrijgelaten op het eiland Langoog om na enkele omzwervingen door de Noordzee in onze Zuiderkempens te belanden.

Wij wensen hem veel succes toe.

Op bezoek in de Roost

Naar jaarlijkse gewoonte organiseert natuurreservaten Zuiderkempens op vraag van NIKE een natuuractiviteit voor alle vijfde leerjaren van de Laakdalse scholen. In ruil ontvangen wij van het bedrijf een behoorlijke som voor de verdere uitbouw van onze reservaten. Dit jaar kozen wij voor een exploratietocht door de Roost op 4 april. Per klas kregen de meer dan 100 leerlingen van Herman een opdrachtenbrief en een plan. Onderweg passeerden zij 6 locaties telkens bezet door een gids van natuurreservaten. Zo leerden zij bij Jos over vroege vogels in de plantenwereld. Bij Simonne moesten zij opletten voor brandgevaar bij de prille brandnetels. Frans vertelde dan weer heel wat over de vuile Laak en liet de leerlingen hierbij al hun zintuigen gebruiken. Vic en Louis V. zorgden voor morgen en plantten samen met de kinderen 50 zomereiken in het vorig jaar gekapt bos. Bij Louis T. werden omheiningen gevlochten met wilgentakken en bij Fons tenslotte zaten de jongeren en hun begeleiders letterlijk en figuurlijk in nesten. De reacties van zowel de leerlingen als hun leerkrachten waren zeer positief en dit had niet alleen met het mooie voorjaarsweer te maken. Iedereen kreeg van NIKE nog een mooie pet en een appeltje voor de dorst. De rekening van natuurreservaten werd 50.000 fr. zwaarder. Hartelijke dank aan NIKE voor dit knap gebaar en natuurlijk ook aan alle gidsen en begeleiders voor hun enthousiaste inzet.

Busreis

Op zondag 27 februari trokken niet minder dan 61 natuurliefhebbers er met een dubbeldekkbus op uit. Onze voormiddagwandeling vertrok in het kleinste Voerdorpje Sint-Pieters-Voeren. Via riviertjes als de Voer en de Veurs, langs schitterende holle wegen en knappe loofbossen in een sterk heuvelend landschap genoten allen van een ontluikende natuur in een prachtig landschap. De eerste bloempjes van de Maagdenpalm kleurden al mooi paars terwijl de Gevlekte aronskelken overal hun kopjes opstaken. Vooral de Buizerds waren zeer talrijk. Het zonnige weer deed hen duidelijk goed en prikkelde hun voortplantingshormonen. Langs de beekjes deden vooral enkele Grote gele kwikken ons naar onze verrekijkers grijpen.

De middagrust genoten wij in het Boerenhof te Sint-Martens-Voeren waar vooral de dorstigen werden gelaafd en de hongerigen gespijst. 's Namiddag reden wij Nederland in naar het dorpje Slenaken. Hier maakten wij een slijkerige wandeling langs de Gulp. Dit riviertje mag hier duidelijk zijn eigen weg gaan. Talrijke bijna-door-meanders, vochtige bronbosjes, kalkrijke hellingen met witte molshopen en ontelbare maretakken genoten onze bewondering. Ook mooie voorbeelden van Nederlandse natuurinrichting kregen we te zien: maïsakkers die werden omgezet naar hooilanden, tientallen amfibieënpoolen en kilometers pas aangeplante houtwallen. Maar ook de wandelende natuurliefhebber werd zeker niet vergeten met kleine paadjes dwars door de weilanden en ontelbare draaihekjes tussen de afsluitingen. Wij genoten niet alleen van het voorjaarszonnetje. Jan en Willy hartelijk dank voor deze fijne tocht.

Poëzie

Deze schrijfwedstrijd kaderde in de uitvoering van het Provinciaal Milieubeleidsplan 1998-2000. Educatie rond Milieu en natuur is daarin één van de beleidsprioriteiten. De kroon op het werk is de bundel "Naar een nieuw verleden". Met deze bundel wil de bestendige deputatie van de Provincie Antwerpen bekendheid geven aan de beste inzendingen uit de provinciale schrijfwedstrijd rond milieu en natuur die in het najaar van 1999 werd gehouden. Naast de bekroonde werken bevat deze bundel een selectie van niet bekroonde, doch wel kwalitatieve gedichten waaronder ook twee gedichten vanuit Laakdal. We laten u alvast één van de geselecteerde gedichten lezen.

Pelgrims van de Laak

Hoe laakbaar is de misdaad
tegen het leven dat langs oevers gaat.
Op bedevaart naar zee wordt de kelk
door berenklaauwen met gebalde vuisten
vastgehouden. Terwijl het koninginnekruid
in verdraagzaamheid, lichtpaars de mantel
spreidt
over de laatste orchidee.

Een bomenrij zet bevend een stille stap opzij.
En met gekrengde eer legt men zich
bij de situatie neer als aan hun voeten
dwars door hun bestaan
de beek verkracht zich verder sleept
en een giftig spoor van roestig zilt
nalaat in ons zand.

Hoe laakbaar is het leven
dat met onverdiende lonen
onze heldere oorsprong onderdrukt.
Hier geven gebogen hoofden
het zout betraande water
van vaders door op zonen.

Vic

Het GNOP in Hulshout

Op de vergadering van de GNOP opvolgingscommissie in februari zijn er een paar knopen doorgehakt, annex schelle van de ogen gevallen. Op vraag van het gemeentebestuur was het de bedoeling om de prioriteiten te actualiseren, rekening houdend met praktische feitelijkheden. Kortom, het gevaar bestond dat het GNOP ook formeel ging gereduceerd worden tot wat cosmetisch gepoets in de marge. Deze tendens hebben we gelukkig kunnen een halt toeroepen: de prioriteiten zijn gelegd waar ze moeten liggen. Of dat op het veld wat gaat uithalen, is natuurlijk weer een ander verhaal. Ook hier blijft aandacht en sturing zeer noodzakelijk.

Weekendhuizen 2

'Weekendverblijven', menig politici huivert bij het horen van dit woord. En inderdaad, het is begrijpelijk. De erfenis uit het verleden is immers zwaar, zeer zwaar. Mede door meer dan 30 jaar politiek absoluut wanbeleid zitten we nu met de spreekwoordelijke gebakken peren: zware aantasting van onze open ruimte, ontelbare overtredingen tegen allerlei stedenbouwwetten, vernietiging van unieke biotopen, afvalwaterproblemen, sociale problemen enz. De lijst is makkelijk ellenlang te maken.

Al meer dan 30 jaar wordt geprobeerd oplossingen uit te werken: afkoopregelingen, uitdoofprincipes, vonnissen,... en wat blijkt, op het terrein is er niets, maar dan ook niets ten gronde opgelost. Het eerste degelijk herstel in oorspronkelijke toestand moet nog steeds gebeuren. En toch... ergens in Herselt is er een natuurreservaat waar enkele 'groene jongens en meisjes' proberen een ommekeer te bewerkstelligen. Inderdaad, sinds 1982, het jaar van de eerste aankopen van Natuurreservaten v.z.w. in de Langdonken, zijn niet minder dan tien weekendpercelen, terug omgezet naar natuurreservaat. Het verblijf werd afgebroken, de uitheemse beplanting verwijderd, zoveel mogelijk werden de natuurwaarden hersteld. Het moet gezegd, het waren allemaal verblijven gelegen in R-gebied (d.i. reservaatgebied op het gewestplan).

Hoe slagen enkele idealisten in hun opzet, waar de overheid en heel ons gerechtelijk apparaat faalt? In de Langdonken voeren we een soort uitdovingsbeleid. We 'laten de mensen gerust' en wachten af. Indien de eigenaar zijn eigendom wil verkopen, onderhandelen we en indien mogelijk kopen we aan tegen een 'redelijke' prijs voor de beide partijen. De anderen laten we voorlopig gedijen. Op het ogenblik echter dat er verder bijgebouwd, volgestort, gegraven wordt, dienen we klacht in. We aanvaarden dus voorlopig de huidige toestand. Als er echter een nieuwe overtreding komt, treden we op. Af en toe zien mensen hun verblijf niet meer zitten, en dan komen ze spontaan hun eigendom aanbieden met meestal een 'gelukkige' afloop voor beide partijen. Je blijft natuurlijk zitten met mensen die nooit of pas op heel lange termijn afstand willen doen van hun optrekje. Enkel wonen er zelfs permanent en zijn vast van plan hun overtreding voorgoed te bestendigen. Hopelijk komen er in die gevallen terechte vonnissen en wordt de eigenaar alsnog verplicht tot herstel in oorspronkelijke staat. Er zijn wellicht nog mogelijkheden...

Wat volgt is misschien niet zo'n gek idee. Onze aanpak kan gedeeltelijk model staan voor een wellicht haalbare oplossing. Stel de overheid (bijvoorbeeld de gemeente) koopt het illegale weekendverblijf aan een billijke prijs (we zien de overheid immers als medeverantwoordelijk voor de overtreding). De eigenaar mag een af te spreken periode gebruik maken van zijn eigendom, m.a.w. hij krijgt gedurende deze periode een gebruiksrecht. Verlaat de eigenaar zijn verblijf meteen, krijgt hij de 'volle pot'. Blijft hij gedurende die tijd zijn verblijf nog gebruiken, vermindert wel de aankoopprijs.

Het moge wel duidelijk zijn, vonnissen moeten uitgevoerd worden, dat is logisch in een democratische rechtsstaat. Wie veroordeeld wordt tot afbraak na een normale rechterlijke procedure, moet gehoor geven aan het vonnis, anders...

Met onze voorgestelde regeling kunnen een aantal eigenaars van illegale weekendverblijven op een 'zachte' manier afstand doen van hun eigendom. En wie zal er als de winnaar uit heel het verhaal naar voren komen? Inderdaad, onze moeder natuur, want daar doen we 't uiteindelijk voor...

We hopen in de maand juni een dossier klaar te hebben over weekendverblijven buiten de zones voor verblijfsrecreatie en het permanent wonen in weekendverblijven. Dit dossier waarin we oplossingen

aanreiken om uiteindelijk tot een oplossing te komen zullen we overmaken aan de gemeentebesturen in onze afdeling en voorstellen in de media.

Daarom kregen we graag voor 15 mei je bemerkingen op deze eerste denkoefening.
